

concordia
PROIECTE SOCIALE

CONCORDIA 2022 Povești Vizuale

Manualul nostru pentru crearea poveștilor vizuale
și folosirea imaginilor cu responsabilitate și respect

4. Principii & Limite

În acest capitol am enumerat patru principii cheie și exemple în baza cărora trebuie să fie realizate imaginile și să fie surprinse poveștile în contextul CONCORDIA. Alături de acestea, am conturat și granițele: limitele care nu ar trebui depășite în realizarea și distribuirea poveștilor vizuale.

Recomandăm cu căldură cititorilor să urmărească și Codul de Conduită și Politica de Protecție a Copilului, ca documente de bază care au inspirat limitele definite mai jos.

Principiile asupra cărora ne angajăm se bazează pe viziunea CONCORDIA („Copiii și tinerii trăiesc o viață autodeterminată fără a fi marginalizați.”), pe Modelul de Impact și pe valorile noastre (Șansă, Angajament, Conexiune sufletească, Curaj).

Mai presus de toate, trebuie să ne ghidăm după principiul umanitar „Nu face rău” și să ne conformăm celor mai înalte standarde în ceea ce privește drepturile copiilor, conform Convenției cu privire la Drepturile Copilului (CRC), care sunt reflectate în Politica noastră de Protecție a Copilului.

PATRU PRINCIPII CHEIE

Definim următoarele patru principii și standarde:

1. Respectarea drepturilor fiecărei persoane

Respectăm pe deplin confidențialitatea fiecărei persoane, care include și confidențialitatea fotografiilor și imaginilor. Înseamnă că fotografiile nu trebuie să fie accesibile publicului dacă acest lucru ar încălca interesele legitime ale persoanei respective sau, în anumite situații, ale unei rude apropiate și/sau ale tutorelui legal.

PRINCIPII

- Pentru persoanele minore cu vârsta sub 16 ani, trebuie obținut consimțământul scris atât de la copil (conform legislației naționale), cât și de la părinte sau tutorele său legal. Trebuie să ne asigurăm că minorul nu va fi plasat într-o situație de risc, indiferent de împrejurare.
- Consimțământ prin informare – cei informați înțeleg de ce sunt fotografiați/filmați/intervievați, care va fi comunicarea rezultată, cum și unde va fi prezentat materialul de comunicare și cum își pot retrage consimțământul.

Imaginea este extrasă dintr-o poveste video despre Natalia. Aceasta arată provocarea zilnică de a procura apă. Ca multe alte gospodării rurale din Moldova, ea nu are acces la apă curentă în propria gospodărie.

Acordați atenție consimțământului prin informare, complet și liber, ca modalitate etică (și adesea legală) pentru realizarea poveștii. Asigurați-vă că și colaboratorii înțeleg și sunt de acord cu scopul realizării poveștii și cu folosirea acesteia, cu implicațiile publicării și cu faptul că subiectul are dreptul de a-și retrage consimțământul în orice moment.

Când cereți consimțământul unui copil, asigurați-vă că utilizați o abordare adecvată vârstei. Responsabilii naționali în ceea ce privește politica de protecție a copilului facilitează cea mai bună abordare pentru ca minorul să înțeleagă ce i se comunică. Responsabilii finali pentru obținerea consimțământului sunt directorii naționali. Acordul scris de la un părinte sau tutore legal trebuie obținut întotdeauna înainte de a utiliza fotografia unei persoane sub 16 ani. Este responsabilitatea organizațiilor la nivel național să se asigure că modul în care se face comunicarea este legal și respectă GDPR, protecția datelor și drepturile de proprietate intelectuală, precum și legile naționale.

› Trebuie să ne asigurăm că participanții la programe sunt susținuți și împuterniciți să participe în siguranță la colectarea de imagini și la împărtășirea poveștii lor.

› Trebuie să le recunoaștem și să le respectăm drepturile de participare și protecție în timpul creării conținutului.

› Trebuie să ne asigurăm că participanții la programe a căror imagine/poveste o avem de colectat sunt informați despre modul în care ne pot contacta în cazul în care nu mai doresc ca povestea lor să fie promovată.

● În situații excepționale de criză umanitară, războaie sau dezastre naturale, nu este întotdeauna posibil să obțineți consimțământul prin informare. Cu toate acestea, creatorul de conținut este obligat să se asigure – în măsura posibilităților sale – de obținerea consimțământului.

● Fotografii de stoc – în general în CONCORDIA evităm utilizarea fotografiilor de stoc (fotografii din baze de date online, care nu prezintă persoane reale din programele organizației). Există excepții în anumite situații sensibile, cum ar fi cazurile de abuz, în care imaginile autentice nu pot fi folosite. În astfel de cazuri, pot fi folosite fotografii de stoc pentru activitățile de strângere de fonduri.

— LIMITE

Nu este permisă utilizarea numelui real al copilului sau adresa acestuia.

— Nu este permisă utilizarea imaginilor copiilor victime ale abuzului.

— Nu este permis să realizați sau să folosiți fotografii cu copii dezbrăcați sau parțial dezbrăcați, întrucât acestea contravin valorilor CONCORDIA, precum și drepturilor persoanei și ale copiilor.

— Social Media: nu etichetăm participanții din programe în postările noastre pe rețelele sociale.

2. Demnitatea

CONCORDIA se asigură că este respectată și protejată demnitatea fiecărei persoane pe tot parcursul procesului de realizare a poveștilor vizuale. Acest lucru trebuie să fie reflectat în imaginile colectate. Când vorbim despre demnitate trebuie luat în considerare punctul de vedere personal al celor a căror istorie și viață sunt redade. Poziția lor cu privire la modul de reprezentare trebuie să fie întotdeauna respectată și trebuie să fie furnizate informații clare despre scopul și utilizarea materialului (consimțământ prin informare).

PRINCIPII

● Arătăm realitatea și facem asta alegând imagini care reflectă probleme reale, cum ar fi sărăcia, fără a umili persoana.

● Vrem să arătăm frumusețea diversității și a culorii oamenilor, vivacitatea în ochi, concentrându-ne pe putere și pozitivism.

● Folosim povești (vizuale) cu participanții din programele noastre, capturând imagini la nivelul ochilor, pentru că acestea devin un instrument puternic care arată nedreptatea și îi încurajează și pe alții să-și împărtășească experiențele.

● Dorim ca participanții la programele noastre să se simtă mai puternici și mai încrezători prin implicarea lor în povestea noastră (vizuală).

● Prin urmare, folosiți imagini și povești care nu afectează stima de sine, respectă intimitatea, siguranța și drepturile oamenilor, și prezentați-le cu demnitate.

● Suntem ghidați de o abordare bazată pe drepturi, ceea ce înseamnă că îi recunoaștem pe participanții la programele noastre ca parteneri activi în procesul de împărtășire a poveștilor lor, mai repede decât subiecți pentru poveștile noastre, și trebuie să ne asigurăm că imaginile pe care le creăm sunt etice și susțin participarea și protecția acestora. Lucrul etic cere celor implicați în acest proces să angajeze empatie, sensibilitate și o gândire critică cu privire la munca lor și impactul pe care aceasta îl poate avea asupra altora.

LIMITE

Fiecare copil/persoană are dreptul de a-și contura propria poveste. Dacă cineva nu mai dorește ca povestea sau imaginea sa să fie folosite (deși consimțământul a fost semnat), acest lucru trebuie respectat.

⊖ În principiu, nu trebuie folosite imagini la povești cu o vechime mai mare de cinci ani. În cazuri particulare, când este nevoie să folosim o poveste veche, trebuie precizat faptul că aceasta nu este o poveste actuală. Excepție fac imaginile simbolice care nu sunt corelate cu informații despre persoana din program, atâta timp cât persoana și-a dat o dată acordul pentru folosirea imaginii.

⊖ Dacă materialul referitor la o persoană prezintă o poveste mai veche de cinci ani, persoana nu mai este în grija CONCORDIA și nu

mai este posibil să reînnoim acordul de folosire a imaginii, materialul nu mai trebuie folosit.

⊖ Trebuie evitate imaginile cu copii așezați în poala unui adult (cu excepția cazului când sunt în poala mamei sau a tatălui) sau alte imagini care ar putea fi interpretate greșit.

⊖ Nu publicați o poveste sau o imagine care ar putea pune într-o situație de risc copilul, frații sau semenii, chiar și atunci când identitățile sunt schimbate, ascunse sau nu sunt utilizate.

3. Acceptarea diferențelor culturale

Am observat diferențe în percepția vizuală legate de factorii culturali din cauza diferitelor circumstanțe sociale și puncte fierbinți. Cum lucrăm cu minorități marginalizate și discriminate de-a lungul timpului (de exemplu, romi și romnja), considerăm că este o mare responsabilitate cu privire la reproducerea imaginilor și narațiunilor stereotipe și nu încurajăm acest lucru.

PRINCIPII

● Folosim imagini și povești care reprezintă în mod autentic mediul, contextul, situația și oamenii cu care lucrăm.

➔ **Găsiți o modalitate să „oferiți microfonul” persoanei, astfel încât vocea ei să nu fie redusă la tăcere sau controlată. Acest lucru oferă un spațiu sigur poveștii sale și, deseori, un anumit grad de împuternicire sau de creștere a încrederii.**

Ioana a fost unul dintre primii copii care și-a petrecut după-amiezile învățând și jucându-se la Centrul de Zi pentru Copii CASA Cristina din Ploiești/România. Într-o scurtă poveste video a ei, Ioana a sugerat locuri și cadre în timpul filmărilor și astfel ea a rămas deținătoarea propriei povești.

- Trebuie să ne străduim să găsim echilibrul dintre angajament și reprezentarea realității cu care oamenii se confruntă.
- Trebuie să respectăm restricțiile și diferențele ce pot apărea la nivel local sau cultural cu privire la realizarea de imagini ale oamenilor, locurilor sau obiectelor.
- Trebuie să fim conștienți de „pericolul unei singure direcții într-o poveste” și trebuie să includem în poveste cât mai mult context posibil. Dacă tot ceea ce vedem este cât de săraci sunt oamenii, devine imposibil să ni-i imaginăm altfel. Sărăcia lor devine singura poveste, și atunci sunt reduși ca ființe la un stereotip.
 - › Prin urmare: Ne angajăm să spunem povești complete - oferim publicului dovezi credibile și context care generează empatie și îmbunătățește înțelegerea publicului asupra provocărilor și circumstanțelor cu care se confruntă oamenii cu care lucrăm. Unde designul nu permite includerea întregii povești, creați un link vizibil pentru ca oamenii să acceseze informații suplimentare - o călătorie clară și scurtă, de la o singură imagine la povestea cu toate valențele sale.
- Conținutul care prezintă celebrități sau experți ar trebui să servească mai degrabă la amplificarea decât reducerea la tăcere a vocilor oamenilor cu care lucrăm.

LIMITE

- ⊖ Nu folosim imagini care promovează stereotipuri, pun în pericol sau subminează individul sau grupul vulnerabil, promovează rasismul sau ura.
- ⊖ Conținut care prezintă celebrități sau/și experți: nu creionăm persoana drept erou al poveștii, ci mai degrabă o folosim ca o resursă pentru a ne ajuta să evidențiem o problemă.

4. Autenticitate

Vrem să prezentăm într-un mod autentic munca noastră, comunitățile și oamenii pentru care lucrăm. O modalitate de a asigura autenticitatea este lucrul în colaborare cu comunitățile și cu creatorii de conținut locali.

PRINCIPII

- Folosim imagini și povești care reprezintă cu acuratețe participanții la program, mediul în care trăiesc, contextul și situația lor. Ne asigurăm că poveștile vizuale pe care le creăm arată realitatea muncii noastre.
- Dorim să ne prezentăm munca din mai multe unghiuri. Atât participanții la program, cât și profesioniștii, cum ar fi asistenții sociali sau psihologii, ar trebui să contribuie cu perspectiva și experiența lor.

Maria și fiul său fac parte dintre participanții la programul Malki Iskar din Bulgaria. Chipurile lor au fost încadrate de aproape. Deși nu este întotdeauna esențial pentru a arăta contextul, cu siguranță adaugă sens imaginii. În această caz, accentul ar trebui să fie pus doar asupra poveștii lor. Photo credit: Benjamin Kaufmann

Prezența participanților la program ca fiind ființe umane multi-dimensionale, care au o paletă largă de roluri și interese, personalități și activități. Dacă spuneți o poveste despre o comunitate sau un grup de oameni, includeți diverse reprezentări și detalii contextuale pentru a arăta mai mult de o dimensiune a acelei comunități.

- Folosim tehnologia doar pentru a îmbunătăți calitatea fotografiei (de exemplu, pentru a o face mai clară sau pentru o mări, dacă este necesar).

- Poveștile noastre vizuale ar trebui să prezinte valorile noastre și să ajute la conectarea cu oamenii care se află în inima misiunii noastre.

- Prezentăm o diversitate mare de oameni și voci în comunicările noastre.

- Nu arătăm doar problemele unei persoane, ci arătăm și personalitatea acesteia, fie prin propria-i voce, fie prin prezentarea unor detalii despre viața sa, altele decât problema expusă.

- Prin comunicările noastre, adunăm conținut care ilustrează oameni care sprijină ori oferă îngrijire altora, conduc o activitate sau sunt agenți importanți ai schimbării.

- Acolo unde este posibil, arătăm exemple ale schimbării pe care chiar ei le produc și modul în care participanții la programe contribuie a găsierea soluțiilor.

- Adunăm conținut care arată colegii de la nivel local și național sprijinind participanții la program, le facem auzite vocile și menționăm numele lor întreg.

LIMITE

- ⊖ Nu folosim niciodată imagini din programe pentru a crea o impresie falsă despre oamenii și evenimentele prezentate. Persoana care face fotografii nu va manipula persoana ori persoanele din fotografie pentru a face imaginea mai spectaculoasă. Excepții: Când trebuie să scoatem din fotografii unele obiecte care afectează calitatea sau vizibilitatea bună sau când o marcă comercială este prea „mare” și nu are legătură cu contextul.

- ⊖ Nu le cerem copiilor să promoveze o anumită marcă a unei companii în schimbul unei donații, de exemplu făcându-le poze purtând șepci personalizate. Copiii se pot fotografia, din proprie inițiativă, purtând articole vestimentare cu logo-uri ale companiilor, dar acest lucru fără nicio legătură cu vreo cerință pentru a primi donații.

- ⊖ Evităm imaginile în care cineva privește cu dispreț pe altcineva cu intenția de a crea crește sentimentul de vulnerabilitate sau de nevoie.

Dacă răspunsurile la întrebările voastre nu sunt clare sau aveți îndoieli cu privire la principiile de bază ale acestui document, vă rugăm să contactați pe unul dintre membrii grupului care a lucrat la Ghidul Poveștilor Vizuale.

Lucrați în strânsă legătură cu participanții din programe și agențiile de creație locale, pentru a spune poveștile în mod cât mai autentic și în deplină concordanță cu realitatea.

Labinot, unul dintre elevii noștri de la Centrul de Tranzit din Prizren/Kowho vorbește despre ce înseamnă pentru el muzica. Photo credit: Samir Karahoda

www.concordia.md